

16.5.6 Dokter diertjes

Maden als wondreinigers

Madetherapie met larven van de Goudvlieg (*Lucilia sericata*) raakte na de doorbraak van penicilline in 1930 in onbruik. Tegenwoordig wordt het zowel in de US als in Nederland wel weer toegepast.

Maden eten dood weefsel weg, preciezer dan een chirurg dat kan. Vooral vlakbij kwetsbare organen en aders is dat een voordeel. Ook vuil en bacteriën worden gegeten. Het speeksel van de maden bevat bovendien stoffen die de groei van nieuw, gezond weefsel bevorderen.

En maden helen wonden door het menselijk immuunsysteem gericht te onderdrukken. Behandelde wonden blijven dus schoon, zonder ontstekingen, en genezen mooi.

Bloedzuigers

Al meer dan 3.000 jaar is bloedzuigertherapie of Hirudotherapie bekend.

Aftappen van bloed bij zieken (phlebotomie) via aderlaten of bloedzuigers was tot de twintigste eeuw een veel voorkomende medische handeling. De *Hirudo medicinalis*, een zwarte, kleine Europese zoetwaterworm, verwant aan de aardworm werd hiervoor gebruikt.

Ook tegenwoordig wordt het toegepast bij trombose, oedeem, furunkels, gewrichtspijn, bloedsuurstoringen en bloedstuwings. Vooral om bloedstolsels op te lossen in weer aangehechte lichaamsdelen en in getransplanteerde huid bij brandwonden.

Het speeksel van de *Hirudo medicinalis* bevat stoffen met verdovende, pijnstillende, vaatverwijdende, bloedverdunnende en trombusoplossende eigenschappen zoals de ontstekingsremmende- en stollingsremmende enzymstof hirudine, hyaluronidase, chymotrypsine, destabilase, proteinaseremmers, collagenase e.a.

Bij sterk verzwakte patiënten zou incidenteel een infectie met de *Aeromonas*-bacterie, die als symbiote in het maag-darmkanaal van de bloedzuiger leeft kunnen optreden. Maar de steriel gekweekte medische exemplaren zijn zeer veilig.

De bloedzuiger is een platworm (platoda) van 2-5 cm lang en is zowel mannelijk als vrouwelijk (hermafrodit). Hij verblijft meestal in water.

Hij heeft drie kaakjes met ieder dertig tandjes die een Y-vormig wondje achterlaten. Hij zuigt ongeveer vijfmaal zijn eigen lichaamsgewicht aan bloed, maar hij kan maandenlang, zelfs meer dan 1 jaar, zonder voedsel. Heeft het beestje zich eenmaal volgezogen, dan laat het vanzelf los.

Mierkaken 📖 hechten wonden

De Siafu mier of soldaatmier (dorylini) hoort bij een geslachtengroep (Tribus) van mieren die voorkomt in Afrika. Ze bewegen zich voort in lange colonnes van zo'n 30 centimeter breed en tot 60 meter lang, en verslinden alles op hun weg.

De Masaï gebruiken hen als hechtmiddel bij gapende wonden door de wondranden bijeen te houden en er mieren in te laten bijten. De krachtige kaken blijven dagen achtereen gesloten zelfs nadat het achterlijf is verwijderd.

Visje verwijderen ongezonde huid

De doktervisjes (📖 garra rufa) worden in aquacentra gebruikt voor huidpeeling. Mensen met psoriasis, eczeem, acne, huidirritatie en jeuk, of teveel eelt, last van likdoorns of wratjes zouden baat hebben bij de behandeling.

Het gezelschap van huisdieren heeft volgens meerdere studies een heilzame en helende werking op mensen. Ze zorgen ook voor ontspanning, rust, beweging, afleiding. (Zelfs het kijken naar vissen!)

🎵 *Een leven zonder dromen is als een tuin zonder bloemen.*
Gertraude Beese Duits dichteres